

Aleksandra Raźniak

Czas wolny z językiem angielskim

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 3,
85-94

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Aleksandra Raźniak
Szkoła Podstawowa nr 1 w Częstochowie
Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

CZAS WOLNY Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

Definicja czasu wolnego w ujęciu naukowym

Czas wolny to „czas, który pozostaje człowiekowi do jego swobodnej dyspozycji po wykonaniu czynności związanych z zaspokojeniem potrzeb biologicznych i higienicznych (sen, jedzenie, toaleta) oraz czynności obowiązkowych (praca, nauka, obowiązki rodzinne, dojazd do pracy czy nauki)” lub jest to „czas kiedy człowiek może dokonać wyboru i wybrać czynności, którymi pragnie się zajmować”¹. Wypełniony jest on czynnościami, w które człowiek angażuje się z własnej woli, dla przyjemności i bez korzyści zarobkowania. Czynności mogą mieć zarówno charakter bierny, np. oglądanie telewizji, czy słuchanie muzyki jak też czynny, np. zabawa, czy uprawianie sportu. Zdaniem J. Pięty² do czynności, które można wykonywać w czasie wolnym zaliczamy:

- czytanie książek, czasopism, gazet,
- spotkania, wizyty, gry i zabawy,
- słuchanie radia, muzyki z płyt,
- wycieczki, rajdy, wyjazdy turystyczne,
- uprawianie sportu,
- wyjście do kina, teatru, na koncert, wystawę,
- osobiste zamiłowania (hobby),
- oglądanie telewizji, filmów na video/DVD,
- spacer,
- działalność społeczną, np. harcerstwo, pomoc starszym czy niepełnosprawnym,
- inne formy.

Definicja czasu wolnego w ujęciu dzieci

Dzieci z klasy II i III (około 50) biorące udział w ankiecie na przełomie maja i czerwca 2007 r. miały za zadanie zdefiniować pojęcie czasu wolnego, a następnie wymienić czynności, które lubią wykonywać. Definicje uczniów z klas drugich były mało dojrzałe, większość z nich wymieniała czynności, które wykonuje, bądź można wykonać. Dziewczynki ujmowały czas wolny jako: „czas odpoczynku”, „kiedy się nie chodzi do szkoły, nie odrabia lekcji i odpoczywa”. Zdecydowanie trafniej definiowali pojęcie czasu wolnego uczniowie klas trzecich np.: „czas,

¹ K. Przeclawski, *Czas wolny dzieci i młodzieży*, [w:] *Encyklopedia pedagogiczna*, Warszawa 1993, s. 75.

² J. Pięta, *Pedagogika czasu wolnego*. Warszawa 2004, s. 16.

w którym się nie uczymy, najczęściej się bawimy”, „czas na przyjemności i odpoczynek”, „czas wolny od szkoły”, „czas, w którym mogą robić różne rzeczy, na które mam ochotę”. Chłopcy i dziewczynki podobnie określali to pojęcie. Dane z tego zakresu przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Preferowane czynności w czasie wolnym przez uczniów klasy drugiej i trzeciej

Czynność	Klasa II dziewczynki	Klasa II chłopcy	Klasa III dziewczynki	Klasa III chłopcy
gra w piłkę	0	8	2	7
zabawy przy komputerze	2	16	8	10
plywanie	0	4	5	0
zabawa	4	16	3	4
oglądanie telewizji	2	10	3	8
jedzenie	0	2	2	0
gry/karty	0	4	1	0
jazda na rolkach	2	2	3	0
zabawy na świeżym powietrzu	6	4	7	2
czytanie książek	0	2	1	0
malowanie/rysowanie	4	4	1	1
jazda na rowerze	4	4	3	4
sluchanie muzyki	0	2	2	1
śpiew/taniec	0	0	3	0
granie na perkusji	0	0	0	1
origami	0	0	0	1
zakupy	0	0	1	1
zabawa z kotem/psem	0	0	1	1
nauka	0	0	1	0
rozmowy z koleżanką/kolegą	2	6	3	1
zabawa z rodzeństwem	0	2	1	0
odpoczynek	4	6	1	6
sprzątanie	0	0	0	1
wycieczka/spacer	0	4	0	1

Z tabeli 1 wynika, że największą popularnością cieszy się komputer (16%), tuż za nim zabawa (12%), dalej telewizja (10%), wyjście na świeże powietrze (8,3%), zabawy z piłką (7,4%), rower (6,5%), rolki (3%).

Analizując kolejne wypowiedzi książka (1,3%), śpiew/taniec (1,3%), gry (2,2%), malowanie/rysowanie (4,3%) przegrywają z mediami – telewizją czy komputerem.

Zdaniem M. Drost³ rodzice oferują zakres i sposób spędzania czasu wolnego. Ze względu na małą samodzielność dzieci rodzice i szkoła są odpowiedzialni za formy spędzania czasu wolnego w młodszym wieku szkolnym. Wybierając media: telewizję czy komputer oferujemy te bierne i mało pożyteczne, które z czasem uzależniają. Warto zwrócić uwagę na inne formy, które zarówno bawią jak i uczą. Jedną z takich form – gier są PUSY. Jest to zestaw ćwiczeń leksykalnych, które nie tylko uczą i poszerzają zakres słownictwa, ale także utrwalają poznane słownictwo w kontekście. Ponadto PUSY rozwijają pamięć mechaniczną, wyobraźnię odtwórczą, uwagę, myślenie i umiejętność cichego czytania ze zrozumieniem. Skrót PUS oznacza POMYŚL ULÓŻ SPRAWDŹ i jest ściśle związany ze sposobem gry, który wygląda następująco:

- ulóż klocki od numeru 1 do 12 na górnej części zestawu kontrolnego, tak jak na zdjęciu nr 1, by cyfry były widoczne,

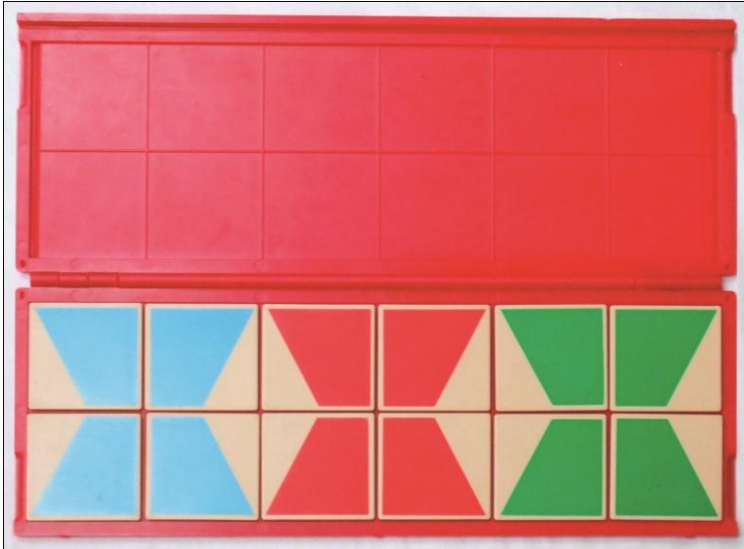
Zdjęcie 1. Sposób układania PUSÓw

- weź do ręki klocek z numerem 1, przyjrzyj się ilustracji, wyrazowi, czy zdaniu o numerze 1 i poszukaj na obrazku obok właściwą odpowiedź, czyli wyraz, zdanie lub ilustrację oznaczoną numerem, np. 7,

³ M. Drost, *Czas wolny, czas stracony*, „Życie Szkoły” 2007, nr 4, s. 6.

- połóż klocek z numerem 1 na polu 7 na dolnej części zestawu kontrolnego,
- w podobny sposób wykonaj pozostałe zadania, a następnie zamknij zestaw kontrolny, odwróć na drugą stronę i otwórz,
- jeśli wzór który otrzymałeś(aś) jest zgodny ze wzorem w górnej krawędzi, to znaczy, że wszystkie zadania wykonałeś(aś) poprawnie, tak jak na zdjęciu 2,

Zdjęcie 2. Zadanie wykonane poprawnie

- jeśli wzór otrzymany na dolnej części zestawu kontrolnego różni się od wzoru podanego na karcie pracy, to oznacza iż popełniłeś(łaś) błąd. Wyjmij wtedy klocki, które nie pasują do wzoru, zamknij zestaw kontrolny, odwróć go, otwórz ponownie i wykonaj raz jeszcze te zadania, których numery znajdują się na wyjętych klockach, a następnie sprawdź ponownie wzór⁴.

Oto kilka propozycji gier, które bawią i uczą. Dzieci chętnie w nie zagrają na zajęciach obowiązkowych, a także pozalekcyjnych w jesienne i zimowe popołudnia, jeśli tylko im je zaproponujemy i udostępnimy.

Bibliografia:

Drost M., *Czas wolny, czas stracony*, „Życie Szkoły” 2007, nr 4.

Marek B., *Crazy English*, Lublin 1999.

Pięta J., *Pedagogika czasu wolnego*, Warszawa 2004.

Przeclawski K., *Czas wolny dzieci i młodzieży*, [w:] *Encyklopedia pedagogiczna*, red. W. Pomykało, Warszawa 1993.

⁴ B. Marek, *Crazy English*, Lublin 1999, s. 1.

ĆWICZENIA LEKSYKALNE DLA KLAS I-III

In Mike's Room

ruler

pen

marker

pencil – case

pencil

book

crayon

bag

rubber

pencil – sharpener

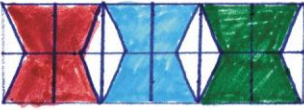
scissors

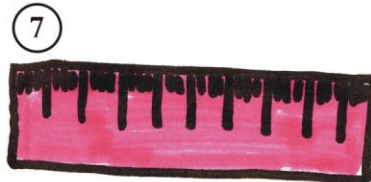
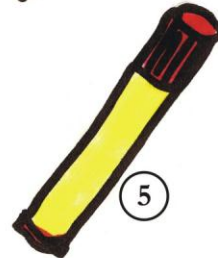
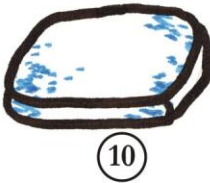
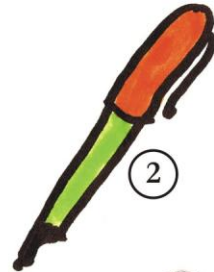
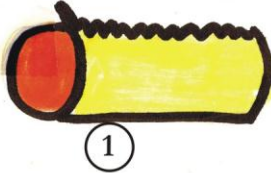
glue

In Mike's Room

- 1 Where is glue?
- 2 Where is a pencil?
- 3 Where is a book?
- 4 Where are scissors?
- 5 Where is a pen?
- 6 Where is a rubber?
- 7 Where is a bag?
- 8 Where is a crayon?
- 9 Where is a ruler?
- 10 Where is a marker?
- 11 Where is a pencil-case?
- 12 Where is a pencil-sharpener?

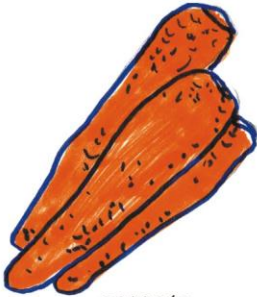
In Mike's Room

This is Mike's room, but there is a terrible mess. Tomorrow Mike's going to school. That'll be his first day. So Mike's mother said, "I'll tidy up Mike's room". She took a vacuum cleaner and switched it on. The vacuum cleaner was very hungry because nobody was using it for a long time. It ate a marker ①, then some glue ②, a ruler ③, a crayon ④ and a pencil-sharpener ⑤. Mike's mother wanted to switch it off, but she couldn't. The vacuum cleaner ate a pencil-case ⑥, a rubber ⑦, a pen ⑧, a pencil ⑨ then a book ⑩. Finally, it ate a bag ⑪ and scissors ⑫ and burst suddenly. Can you imagine how Mike was surprised when he saw his room in a terrible mess ???

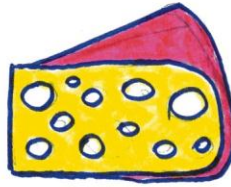

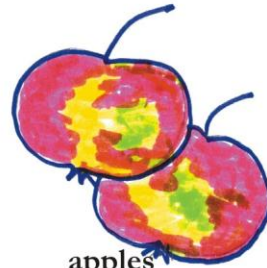
Meggy's Present

carrots

cheese

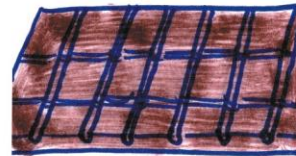
apples

mushrooms

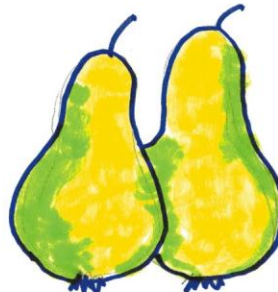
tomatoes

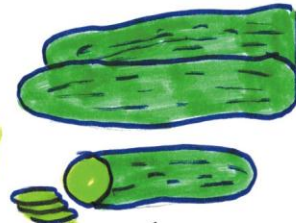
chocolate

milk

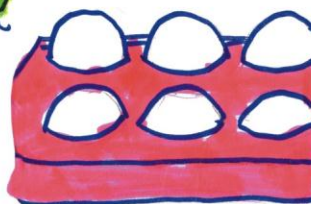
pears

cucumbers

radishes

eggs

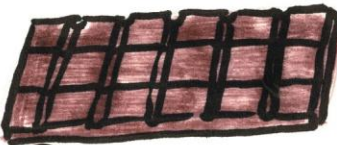

onions

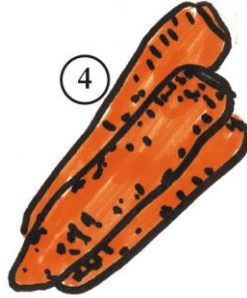

Meggy's Present

- 1 Where are mushrooms?
- 2 Where is milk?
- 3 Where are eggs?
- 4 Where is chocolate?
- 5 Where are pears?
- 6 Where are radishes?
- 7 Where are carrots?
- 8 Where is milk?
- 9 Where are onions?
- 10 Where are tomatoes?
- 11 Where are apples?
- 12 Where are cucumbers?

10

4

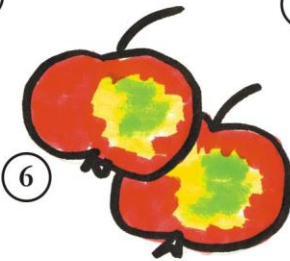
2

8

12

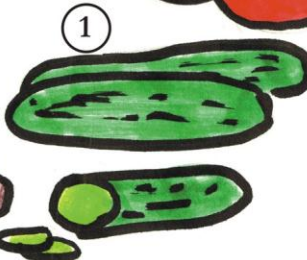
6

3

9

1

11

Meggy's Present

One Day Meggy wanted to make a delicious salad for her mother's birthday. She cut some tomatoes ① and some onions ②, then she diced some cucumbers ③, and some eggs ④. She added some cheese ⑤, and some apples ⑥, and tasted: "Ooo, something is missing". She cut some pears ⑦, and some mushrooms ⑧, then she added some radishes ⑨, and some carrots ⑩ and tasted once again: "Ooo, something is missing". So she poured some milk ⑪, and added some chocolate ⑫. This time she was sure that she didn't forget anything and not tasting the salad she gave it to her mother. Did Meggy's mother like the salad?

Aleksandra Raźniak